

हिजोत्तमः ! दीयमानां प्रपश्यन्ति तेऽपि यान्ति परां गतिम् । दध् पूर्वान् दध् परानात्मानञ्चैकविंशकम् । विष्णुलोकमवाप्नोति यावदाहृतसंज्ञवम् । दाता च दापकाश्चैव तेऽपि यान्ति परां गतिम् । यत्न मधुवहा नद्यो यत्न पायसकर्तृणाः । ऋषयो सुनयं सिद्धास्तान् गच्छन्ति घेनुदाः । य इदं शृणुयाद्भक्त्या आवहेद्वापि मानवः । सोऽश्चमेधफलं प्राप्य विष्णुलोकं स गच्छति । इतधेनुविधिवत् सर्वमत्त कर्म ।

दधिपयस्य न० द्वि० व० दधि च पयश्च । “जातिरप्राणिनाम् पा० अप्राणिजातित्वात् समाहारद्वन्द्वे प्राप्ते” न दधिपय आदीनि” पा० तन्निषेधः दधिपयसी ।

दधिपयश्चादि न० समाहारद्वन्द्वनिषेधनिमित्ते शब्दद्वयगणभेदे । स च गणः पा० ग० सूत्रे उक्तो यथा “दधिपयसी सर्पिर्भुवनी मधुसर्पणी ब्रह्मप्रजापती शिववैश्वर्यौ स्कन्दविशाखौ परित्राट्कौशिकौ प्रवर्ग्योपसदौ शुक्लकण्ठौ इध्मार्गर्हिणी दीक्षातपसी अज्ञातपसी मेधातपसी अध्ययनतपसी उलूखलसुसले आद्यवसाने अज्ञामेधे ऋक्मामे वाङ्मनसे” ।

दधिपुष्पिका स्त्री दधीव शुभ्रं पुष्पमस्याः कप् अत इत्त्वम् । श्वेतापराजितायाम् राजनि० ।

दधिपुष्पी स्त्री दधीव शुभ्रं पुष्पमस्याः जातित्वात् ङीप् । कोलशिश्वप्रां राजनि० ।

दधिपूप पु० दधिपक्कः पूपः । अपूपभेदे । “शाब्दिपिटं युतं दध्मा मर्दयित्वा घृते पचेत् । वेष्टयेत् पक्कखण्डेन सुवृत्तं दधिपूपकम्” । दधिपूपो गुरुर्घृणो वृंहणोऽग्नि-लपित्पहा । हृद्योऽग्निजननश्चैव विशेषाद् रुचिकारकः” पाकशास्त्रम् ।

दधिफल पु० दधीव द्रवः फलेऽस्य । कपिले अमरः नृद्वयस्य दधितुल्यान्तरवत्वात् तथात्वम् । [रत्नमाळा ।

दधिमण्ड पु० इत० । दध्मः मस्तुनि (मात) ख्याते पदार्थे ।

दधिमण्डोद(क) पु० दधिमण्ड इवोदकमत्त उदकस्य वा उदादेगः । दधिमण्डतुल्यजले समुद्भवे । “दधिमण्डोद एवाल विज्ञेयो वारिजासनः” हेमा० ब्र० तन्त्रानाम् । “उत्तरेण च कौरव्य ! ह्रीमेण न्यूयते कथा । एवं तत्त महाराज ! ब्रुवतश्च निबोध मे । हततोयः समुद्भोज्य दधिमण्डोदकः परः । सुरोदः सागरश्चैव तथान्यो जल-वागरः” भा० भी० १२ अ० ।

दधिसुख पु० शरामसेनापतिवामरभेदे “नीमान् दधिसुखो

नाम हरिद्वहोऽतिवीर्यावान्” भा० व० २५२ अ० । १। वामरभेदे “सुरासुखो दधिसुखस्तथा विमलविण्मकः” भा० आ० १५ अ० सर्पनामोक्तौ दधिमण्डादयोऽप्यत्र ।

दधिवत् ति० दधि अच्युतम् मधुप वेदे मस्य वः । दधि-युक्ते “अपूपवान् दधिवामचरेण सीदतु” अथ० १८। ४। १७। लोके तु न मस्य वः दधिमत् इत्येव स्त्रियां ङीप् दधिवामन न० शालग्राममूर्तिषु वामनमूर्तिभेदे ब्रह्मवै-प्रकृतिच० तन्त्रग्रन्थसंज्ञा-यथा । “अतिचुद्रं द्विचक्रञ्च । नवीननीरदोपमम् । दधिवामनकं ज्ञेयं गृह्णिष्याच्च सुखप्रदम् । दध्योदने होतव्यः वासनः । २ दध्योदनेन हवनीये वासनभेदे पु० “दध्योदनेन शुद्धेन कृत्वा सुष्येत दुर्गतः । कृत्वा तैर्विक्रमं रूपं जयेन्मन्त्रमन-भ्यधीः” तन्त्रसारे दधिवामनप्रयोगः ।

दधिवारि न० इत० दधिमस्तुपदार्थे (दधिर मात) हेमच० ।

दधिवाहन पु० अङ्गनामकन्दपुत्रे “अङ्गपुत्रो महानासीत् राजेन्द्रो दधिवाहनः । दधिवाहनपुत्रस्तु राजा दिवि-रयोऽभवत्” हरिवं० ११ अ० । दधिवामनपुत्रस्तु पुत्रो दिविरयस्य तु” भा० शा० ४६ अ० ।

दधिशीण पु० वानरे त्रिका० ।

दधिषाय्य पु० दधि सति सो-त्राय प्रत्यम् । इते उज्ज्वल० । “दधिषाय्यः” उणा० सू० सि० कौ० वृत्तौ “दधातेराय्यः हित्वमित्त्वं सुक्च इत्युक्ता “मित्तावसो दधिषाय्य” इत्यु-दाजहार” ।

दधिसक्त पु० व० व० । “दध्युपशिक्षाः सक्तवः “अज्ञेन व्यञ्जनम्” पा० समासः । “दध्युपशिक्षेषु सक्तुषु । कन्दु-पक्तानि तैलेन पायसं दधिसक्तवः” ति० त० कूर्मपु० ।

दधिसार पु० इत० । नवनीते हेमच० ।

दधिस्कन्द पु० तीर्थभेदे ।

दधिसेह पु० इत० । दधिसारे त्रिका० ।

दधिस्य(ध्यस्य) अतिगात्रेण दधीकृति क्यचिक् अष्ट सुक् वा । अतिगात्रेण दधीक्यायाया प० अक० सेट् । दधिसति दध्यसति ।

दधिस्वेद पु० दध्मः स्वेद इव । तक्ते (चोच) लटाधरः ।

दधी(च)चि पु० अथर्वसुनेरैरसे कर्हमप्रजापतकन्यायां शान्तिनाम्न्यां जाते छनिभेदे । इन्द्रयाचितेन तेन च प्रा-णांस्त्यक्त्वा स्वदेहास्थीनि दत्तानि इन्द्रेण च तैर्वज्रं निमीय वृत्तासुरो निहतः तत्कथा

“अस्तेऽस्यभिर्दधीचस्य न हन्तु त्विदं द्विषः । तस्मा-